

DE ZONDEBOK

(Der Sündenbock)

Blijspel in vier bedrijven

door

HANS GNANT

vertaling

Hub Fober

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE ZONDEBOK - Der Sündenbock** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **HANS GNANT** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **9** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Hans Verbraak - hoofd des huizes

Alex - zijn zoon

Michiel - zijn zoon

Thea - van Dorsten schoonzus van Hans, tante Thea

Robert Haverkamp - buurman van Verbraak

Meis - zijn echtgenote

Lissie - hun dochter

Agent - wachtmeester van politie

Isabella Bonetti - kittige Italiaanse

DECOR:

De toestand wordt beschreven, gezien vanuit de zaal. Alle vier de bedrijven spelen in dezelfde ruimte. In de korte kant links 'n deur, die naar buiten voert, de achteringang zogezegd, maar dat speelt verder geen rol. In de buurt van deze deur, al naar 't uitkomt, 'n raam, dat uitzicht geeft op 't erf. In de korte kant rechts 'n deur, die toegang geeft tot de keuken en andere kamers van 't huis. In de brede achterkant, ongeveer in 't midden, 'n deur, of open doorgang, via welke sporadisch iemand naar links afgaat of via links opkomt. De ware betekenis hiervan is niet van belang. Het stuk speelt in de woonkamer van een boerenbedoening en die dient ook als zodanig te zijn aangekleed. Wel moet 'n divan of bank onderdeel van 't interieur uitmaken. Verder geen bijzonderheden.

EERSTE BEDRIJF

Lissie zit op de divan met de handen voor 't gezicht te snikken.

Michiel: (*nonchalant*) Nu mag je onderhand wel eens ophouden met dat gesnotter.

Lissie: (*verwijtend*) Jij hebt goed kletsen!

Michiel: Och kom, van zoiets onnozels zal de wereld heus niet ondergaan.

Lissie: Onnozels? Als ie 't ontdekt, gaat mijn vader door de rooie!

Michiel: Hoef je je toch zeker niets van aan te trekken.

Lissie: (*opgesprongen, trommelt met haar vuisten op z'n borst*) Je bent gemeen! Jij bent schuld aan alles en 't enige dat je er tegenover stelt is wat stomme klets!

Michiel: (*haar wegduwend, schouders ophalend*) Ja zeg, ik kan ook nog wel 'n potje gaan huilen, schieten we net zo min iets mee op.

Lissie: (*snikkend richting deur rechts*) Zijn ze hier nog niet allemaal in hun nest? (*luisterend*)

Michiel: Maar zeker. Vader en tante Thea zijn al lang aan 't wedstrijdzen.

Lissie: (*onzeker*) Ik dacht anders toch dat ik iets gehoord had.

Michiel: (*kijkt op horloge*) Lijkt me sterk, om één uur in de nacht.

Lissie: (*wil links af*) Ik ga meteen 'n koffer pakken en duik 'n paar dagen onder.

Michiel: Niet eens zo'n slecht idee. Helemaal kapot, zullen je ouders alles op alles zetten om je terug te vinden en als je dan weer boven water bent, zullen ze er van louter vreugde niet eens meer aan denken, je te bestraffen voor het feit, dat je hun wagen in de prak hebt gereden.

Lissie: (*kwaad*) Ho manneke, jij hebt 'm in de prak gereden, niet ik! (*vol zelfverwijt*) Had ik je toch niet aan 't stuur gelaten!

Michiel: (*spottend*) Ja, dat is je grote fout geweest. En dat, terwijl je wist, dat ik al sinds 'n half jaar rijverbod heb.

Lissie: (*verachtelijk*) Wat jij voor 'n waardeloos portret bent!

Michiel: (*lachend*) Ik ben zoals ik ben en wordt door heel wat leden van het andere geslacht ook zo geaccepteerd.

Lissie: (*beslist*) Maar door mij in elk geval niet!

Michiel: En ondanks dat, heb je me toch maar mooi achter 't stuur gelaten en bent met me hier naar toe gereden.

Lissie: (*trots*) O ja. Maar dat warempel toch wel om heel andere redenen.

Michiel: (*lachend*) Je wilde eindelijk wel eens beleven hoe 't zou zijn om met jullie wagen met honderddertig door de bocht te gaan, nietwaar?

Lissie: (*sarcastisch*) O ja, zulke dingen zijn voor mij 't einde, dat weet je.

Michiel: (*lachend*) Niet dan? Wat zou je anders voor redenen hebben gehad?

Lissie: (*kwaad*) Dat zal ik jou aan je neus hangen! Uitgerekend jou!

Michiel: (*nadenkend*) Dan laat me eens raden... Jij bent in de disco met je vriendin, je danst met mij, en als ik zo terloops opmerk dat ik naar huis moet, vertel jij me, eveneens terloops, dat ik met jou kan meerijden en dat je desnoods bereid bent me op ons erf tot bij de deur af te zetten als 't nodig mocht zijn.

Lissie: (*kwaad*) Moet wel m'n verstand verloren hebben!

Michiel: En toen ik je duidelijk maakte, dat ik me nog nooit door een vrouwelijke chauffeur naar huis heb laten rijden en nog liever te voet zou gaan dan tot bijrijder te worden gedegradeerd, heb je zelf gezegd, dat 't je niets zou uitmaken als "ik" zou rijden.

Lissie: (*onderbreekt heftig*) Dat is helemaal niet waar! Je hebt net zo lang staan te zaniken en soebatten, tot ik per ongeluk m'n handtasje liet vallen...

Michiel: ...en ik dat, cavalier als ik ben, voor je opraapte. En toen me bij die aktie toevallig jouw autosleutel in de hand viel, ja toen...

Lissie: (*verwijtend*) Ik wilde 'm je afnemen, maar toen zat jij al in de wagen!

Michiel: (*spottend*) Je had toch om hulp kunnen roepen! (*lachend*) Maar dat heb je niet gedaan. Je bent ingestapt en hebt gezegd...

Lissie: (*heftig*) Jakker niet zo, heb ik gezegd!

Michiel: En toen heb je m'n stuur gegrepen!

Lissie: (*schreeuwt*) Dat is toch gelogen man!

Michiel: (*spottend*) Nou ja, in elk geval was de leuning van de brug het eindstation. Daar zijn we 't toch wel over eens, of niets soms?

Lissie: (*grijpt vol vertwijfeling naar d'r hoofd*) Mijn vader... als hij de auto ziet!

Michiel: (*spottend*) Hij zal 't heus wel overleven hoor.

Lissie: (*verwijtend*) Hoe iemand zo oppervlakkig kan zijn!

Michiel: Wat hou jij er nog ouderwetse termen op na zeg! Vandaag de dag duid men dat aan met "realistische instelling", of "situatiebetrokken", als je dat beter in de oren ligt. (*Lissie toont slechts diepe verachting*) Maar zeg, nu weet ik nog steeds niet, waarom je juist vandaag per se hier naar toe wilde? En daar lijkt 't toch veel op, nietwaar? (*sarcastisch*) Maar wacht, je bent natuurlijk gekomen om tante Thea het recept te vragen voor hazenoren in 't zuur!

Lissie: (*nors*) Je bent de grootste eikel die god onder de zon heeft lopen!

Michiel: Halt! Stop! Dat ik daar niet meteen aan gedacht heb! (*triumferend*) Alex! M'n geliefde broer komt vandaag immers terug van

z'n herhalingsoefening! *(trekt Lissie naar zich toe, zodat ze vlak voor 'm staat, honend)* Heb ik gelijk?

Lissie: *(slaat hem met de vlakke hand in 't gezicht)* Zo, daar heb je nu lang genoeg naar gesolliciteerd!

Michiel: *(wrijft z'n wang, spottend)* Midden in de roos, kijk aan, kijk aan.

Ons buurmeisje Lissie heeft 't op die blindganger afgezien: onze Alex!

Lissie: Je mag blij zijn, dat Alex dat niet gehoord heeft, anders zou hij je wel eens laten voelen wat voor 'n blindganger hij is!

Michiel: Zo goed ken je 'm dus al? Daar sta ik toch van te kijken! Broerlief krijgt z'n waffel toch niet eens open als hij ook maar iets ziet dat op 'n vrouw lijkt. *(Lissie verbijt haar woede)*

Thea: *(Thea op van rechts, in ouderwets nachthemd en met zaklamp schijnend die ze dan uitmaakt)* Zie je wel, had ik toch goed gehoord, dat zich hier iets roerde. En dat midden in de nacht!

Michiel: Hé, tante Thea! Waarom loopt u hier nog rond?

Thea: Dat kan ik net zo goed aan jou vragen. Ik heb jullie toch zeker niet midden in 'n vrijpartij gestoord?

Michiel: *(lachend)* Net of we ons bij zoiets zouden laten storen! *(grijpt Lissie vlug beet en kust haar)* Nietwaar Lissie? *(Lissie rukt zich los en slaat hem in 't gezicht)*

Thea: *(zuinigjes lachend)* Lissie lijkt daar anders niet zo erg enthousiast over te wezen. Of klinkt dat altijd zo als zij je streelt?

Michiel: *(vrolijk)* Nee, alleen om één uur 's nachts. *(Lissie wil iets tegen Thea zeggen)*

Thea: Nee Lissie, zeg maar niets. Ik weet immers wat Michiel voor 'n onverantwoorde figuur is. Vraag me alleen af, waarom je op zo'n onzalig tijdstip met 'm bent meegekomen.

Michiel: *(spottend)* Het enige dat ze wil is onze Alex goeiendag zeggen. Die wordt vannacht immers thuis verwacht, nietwaar.

Lissie: *(snel en verlegen)* Is niets van waar!

Thea: En wat is dan wél waar?

Lissie: Ik heb Michiel alleen van de disco naar huis gebracht.

Thea: Je bent niet goed wijs! Had meneer dan niet tevoet kunnen komen, of met 'n taxi?

Michiel: *(spottend)* Ze wilde alleen maar 'n goed werk doen, voor een tijdelijk niet bevoegde verkeersdeelnemer.

Thea: *(vermanend)* Daar hoef je anders helemaal niet trots op te zijn, dat je 'n half jaar niet achter het stuur mag.

Michiel: Zolang als er nog zulke goeie zielen rondlopen als Lissie, mis ik dat rijbewijs niet eens!

Thea: *(terwijl zij weer afgaat in rechts)* Als ik dat lichtzinnig geleuter nog langer moet aanhoren, krijg ik vannacht van pure ergernis geen oog

meer dicht.

Michiel: (*spottend*) Met inslapen heb ik nooit geen moeite, alleen met 't opstaan.

Lissie: (*ironisch*) En van schuldgevoelens of 'n beetje wroeging zul je wel niet veel last hebben, denk ik.

Michiel: Sterke kerels lijden niet aan dergelijke ziektes.

Alex: (*achter Bühne, nadat men 'n autodeur heeft horen slaan*) Nou, het beste dan maar! Kom ook goed thuis! En laat nog eens wat van je horen!

Michiel: (*lachend*) Hoor, onze blind... (*Lissies blik ziende*) eh, de verdediger van 't vaderland is in aantocht.

Thea: (*weer op van rechts, opgetogen*) Ben ik er toch nog bij als hij terugkomt!

Alex: (*fluitend achter de Bühne, komt vrolijk op via midden, verwonderd*) Alsjeblieft zeg! Dat tante Thea op me zou wachten, had ik wel verwacht, maar 'n heel begroetings-comité... maar liefst zes man sterk... (*kijkt beter*) Nee, toch maar drie, zo te zien.

Thea: (*omarmt hem blij*) Jongen, geweldig dat je er weer bent!

Alex: (*lachend*) En dat u nog op bent!

Thea: En natuurlijk blij, dat die vier weken er weer opzitten, nietwaar.

Alex: (*schalks*) Misschien dat m'n sergeant-majoor nog veel blijer is! (*dan verwonderd*) Maar wat zie ik, (*richting Lissie*) Droom ik soms?

Michiel: (*spottend*) Sta je van te kijken, nietwaar?

Alex: Inderdaad! Dit had ik echt niet verwacht!

Lissie: (*verlegen naar Alex toe, reikt hem de hand*) Hallo Alex.

Alex: (*slikt, veegt hand af aan broek, saluëert dan als 'n soldaat*) Goedemid... eh, goedemor... eh, goedenacht!

Thea: Gossie zeg, Lissie is toch zeker geen sergeant-majoor!

Alex: (*verlegen*) Ja ja, dat klopt, onze sergeant-majoor... die is niet zo eh... ik bedoel, die is veel groter.

Thea: Ik denk dat je nu eerst maar eens iets moet eten, m'n jongen, want getankt heb je volgens mij al genoeg.

Alex: Maar nee, ik heb helemaal geen honger, maar eh...

Michiel: (*vlug*) Dorst heb je! Of niet soms?

Alex: Precies! Hoe je dat nu weer zo vlug gemerkt hebt!

Michiel: (*wil rechts af*) Ik zal eens 'n ferme borrel voor je organiseren.

Thea: Zo ferm hoeft hij nu ook alweer niet te zijn, anders loopt hij morgen met 'n zwaar hoofd rond.

Michiel: (*afgaand*) 'n Kleintje dan, ter begroeting, nietwaar broertje, dat kan immers geen kwaad.

Alex: (*ijverig knikkend*) Dat klopt, klopt helemaal, 'n kleintje kan geen kwaad.

Thea: *(ook rechts af)* Tot één tellen, als 't om 'n borrel gaat, heb je nog nooit gekund. Maar ik kruip nu echt wel tussen de lakens hoor, tot straks.

Alex: *(haar naroevend)* Dat is ook beter, tante Thea, wie slaapt, kan niet zondigen.

Lissie: *(verlegen, kijkt op horloge)* Ik moet nu ook gaan.

Alex: *(droog)* Ja, zul je wel moeten, want 't wordt met de minuut later.

Lissie: *(verwonderd)* Maar zou je me niet eens vragen waarom ik nu hier ben?

Alex: *(onnozel hoofd schuddend)* Nee, dat zul je zelf immers wel 't beste weten denk ik.

Lissie: Maar jij hebt er dus totaal geen idee van?

Alex: *(hoofd schuddend)* Nee... *(nieuwsgierig)* Zou dat dan wél moeten soms?

Lissie: Je zou 't me op z'n minst kunnen vragen.

Alex: *(knikt)* Als ik je er 'n plezier mee kan doen. En vragen kost immers niets. Dus: waarom ben je er dan Lissie?

Lissie: Ik heb Michiel naar huis gebracht.

Alex: *(ongeïnteresseerd)* Ach zo.

Lissie: *(verwonderd)* En dat vind je heel normaal?

Alex: *(onnozel)* Is 't dat dan niet soms?

Lissie: *(ogen ten hemel)* Je zou me toch bijvoorbeeld eens kunnen vragen waaróm ik 'm naar huis heb gebracht.

Alex: Ach zo, ja ja, dat klopt! Waarom heb je 'm dan naar huis gebracht, bijvoorbeeld?

Lissie: Bijvoorbeeld: omdat we samen in de disco waren.

Alex: *(ongeïnteresseerd)* Ach zo.

Lissie: *(tast verder)* En waarom ik met Michiel in de disco was wil je niet weten?

Alex: *(hoofd schuddend)* Om te dansen, mag ik toch aannemen.

Lissie: *(zuchtend)* Ja. En op weg naar huis is 't toen gebeurd.

Alex: *(ongeïnteresseerd)* Moet je nagaan, op weg naar huis.

Lissie: En wat er gebeurde interesseert je niet?

Alex: *(ernstig)* Mij? Kom zeg, heb ik toch zeker niets mee te maken!

Lissie: *(ontmoedigd)* Och Alex, wat ben je toch voor 'n druilloor!

Alex: Ja ja, dat zei de sergeant-majoor ook. *(lachend)* Moet je luisteren. Ik stond eens op wacht en was net bezig 'n lekker stuk leverworst soldaat te maken, toen iemand in burger langs kwam.

Lissie: *(geïrriteerd)* Ja, en?

Alex: Zegt die tegen mij: m'n beste man, als jij eens wist wie ik was, zou je de zin om te eten wel vergaan, zei hij. *(lachend)* Ja ja, dat zei hij werkelijk.

Lissie: (*verveeld*) Ach zo.

Alex: Je vraagt me niet eens wat ik toen gezegd heb.

Lissie: Als ik je daar 'n plezier mee kan doen: wat heb jij toen gezegd?

Alex: Wat ik gezegd heb? Ik heb gezegd: en wie mag jij dan wel zijn?

Zegt hij: ik ben alleen maar de generaal, zegt hij. Kun je je dat voorstellen? 't Was de generaal, in burger? begrijp je?

Lissie: (*verveeld*) Ja, en wat heb jij toen gezegd?

Alex: Wat ik gezegd heb? Dan moet u vlug m'n leverworst vast houden, heb ik gezegd, want dan moet ik immers salueren! Hihih!

Lissie: (*zuchtend, droog*) Om te gillen zeg. Maar m'n hoofd staat nu niet naar lachen.

Alex: (*naïef*) O nee? (*Lissie nikt van nee*) Zal ik je dan wat over de sergeant-majoor vertellen?

Lissie: (*knikt van nee*) 'n Andere keer Alex, 'n andere keer, als je wat minder aan Bachus geofferd hebt.

Alex: Maar ik heb helemaal niets geofferd, en al helemaal niet aan Bachus.

Lissie: (*zuchtend*) Als dat met Michiel nu maar niet gebeurd was.

Alex: Heeft hij je soms onder het dansen met z'n grote plat-voeten op de tenen getrapt?

Lissie: (*ironisch*) Je zult 't niet willen geloven, maar 't was nog erger.

Alex: Nog erger? Ja ja, zoiets kan voorkomen.

Lissie: (*teleurgesteld*) Ik geloof, dat ik nu toch maar beter naar huis kan gaan.

Alex: (*knikt*) Ja ja, heb je gelijk bij. 't Is immers al ver na middernacht.

Michiel: (*op van rechts, met fles en ferme glaasjes*) Zo, 't heeft wel even geduurd, maar nu heb ik er ook een, daarvan gaan je oren rechtop staan.

Alex: (*spottend*) Zal wel. En je zult alvast wel 'n voorproefje genomen hebben, denk ik.

Michiel: (*schenkend*) Ik dacht bij mezelf: die zullen elkaar wel zoveel te vertellen hebben, dat je ze maar beter even niet kunt storen.

Lissie: (*afwerend*) Voor mij niet.

Alex: Zeer verstandig. Iemand die nog moet rijden, kan beter nuchter blijven, anders vergaat 't hem nog zoals mijn broer.

Michiel: (*geeft Alex 'n glas*) Hier, drink, zodat we eens verstandig met elkaar kunnen praten.

Alex: Verstandig praten kun je ook alleen. Heb je mij echt niet bij nodig.

Michiel: (*schenkt weer*) Moet je niet zeggen Alex, want luister: Lissie en ik hebben op weg naar huis 'n ongelukje gehad.

Alex: (*verwonderd*) Met jullie tweeën?

Michiel: Lissie heeft de auto van haar vader gereden.

Lissie: (*kwaad*) Jij hebt gereden!

Alex: (*naïef*) Hij mag toch helemaal niet rijden.

Lissie: Heb ik 'm ook gezegd, maar hij wilde niet luisteren.

Alex: (*drinkt, dan vrolijk*) Michiel Verbraak, m'n beste broertje, is de grootste potsenmaker aller tijden!

Lissie: (*droog*) Enorm lollig! Maar aan de leuning van de brug was de lol eraf, de reis ten einde, en konden we uitstappen.

Alex: O ja? En waarom dan?

Lissie: (*vertwijfeld*) Omdat de zaak toen in de prak lag!

Alex: De leuning?

Michiel: (*toch beetje zenuwachtig*) Nee ezel! De Auto!

Alex: (*beetje aangeschoten*) Ho ho vriendje, ik wil geen kwaad horen over onze Isidoor, die heb ik zelf met de fles groot-gebracht.

Michiel: Ik heb 't niet over Isidoor, maar over jou!

Alex: O zo, dat is wat anders.

Michiel: Luister Alex, nu hebben Lissie en ik, we hadden zo gedacht...eh, kun je je niet indenken wat wij zo gedacht hadden?

Alex: Maar zeker. Jullie hebben gedacht: nu is de leuning en de auto naar de knoppen. Heb ik gelijk of niet?

Michiel: Helemaal jongen. En toen dacht Lissie bij zichzelf...

Lissie: (*vlug onderbrekend*) ...dat heb je nu van je goedhartigheid.

Michiel: Maar nee toch! Heel wat anders heb je gedacht.

Alex: Nieuwsgierig! Wat anders, zei je? (*drinkt*) Ben ik toch eens benieuwd zeg!

Michiel: Dat jij zegt, dat de tractor kennelijk in de vrijstand stond, aan de rol raakte en toen op de auto is geknald. Voel je 'm?

Alex: Voel totaal niets.

Lissie: O nee, dat spelletje speel ik niet mee!

Alex: O nee Lissie? Nou eh, Michiel, dan pas ik ook.

Michiel: (*indringend tot Alex*) Kom nou jongen! Ben je nu werkelijk zo achterlijk, of doe je alleen maar zo?

Alex: Dat weet ik ook niet zo precies meer, midden in de nacht.

Michiel: 't Is toch zo eenvoudig als wat! Je vertelt gewoon wat ik je zonet heb voorgekoud, de verzekering betaalt 't hele zaakje en Lissies vader heeft geen enkele reden meer om door het lint te gaan.

Lissie: Dat is bedrog!

Michiel: (*bezwerend*) Stel je toch niet aan! Zo zou 't immers gegaan kunnen zijn! De handrem is losgeschoten, de tractor heeft zich zelfstandig gemaakt en toen zaten we met de stukken te kijken. Zulke dingen komen nu eenmaal voor!

Alex: Bij onze tractor?

Michiel: (*nerveus*) Ja man, waarbij anders! (*indringend*) Luister Alex, je

zou toch niet willen, dat Lissie thuis 'n hoop herrie krijgt! Je kent haar vader toch!

Alex: (*knikt*) Buurman Haverkamp! En of ik die ken! Sinds ik als kleine jongen eens 'n paar appels bij 'm gestolen heb en hij me te pakken heeft gekregen, heb ik nooit... vanaf toen heb ik 't nooit...

Lissie: (*onderbreekt*) ...meer gewaagd bij ons te komen, niet-waar.

Alex: Nee nee, vanaf toen heb ik 't nooit meer gewaagd appels te stelen.

Michiel: (*ijverig*) Zie je wel! En ik op mijn beurt zweer je, dat ik nooit meer met de auto van Lissie haar vader zal rijden... (*smekend*) Kom nou jongen, kom, je móét me helpen, omwille van Lissie!

Alex: (*verwonderd*) Hoezo ik? Jij bent toch met d'r naar de disco geweest.

Michiel: (*opgewonden*) Wil je soms dat ze mij, als aan 't licht komt dat ik zonder rijbewijs heb gereden, insluiten? Wil je je eigen broer in de gevangenis brengen? Durf jij tante Thea nog in de ogen te kijken, als ze je vraagt waarom de politie mij in handboeien is komen afhalen? (*Alex pinkt 'n traantje weg*) Wil je dat onze pa van louter verdriet aftands wordt en uiteindelijk zwakzinnig? Wil je zelf soms nacht na nacht in bed liggen te woelen, omdat je gekweld wordt door je geweten? Wil je dat alles?

Alex: (*tranen wegvegend, van z'n stuk*) N..nee... eigenlijk niet.

Michiel: (*opgelucht*) Zie je wel, ik wist 't toch! M'n beste broertje laat me niet in de steek!

Alex: (*troostend*) Maar 't zal allemaal niet zo'n vaart lopen jongen. De soep wordt immers nooit zo heet opgegeten als ze gediend wordt.

Michiel: (*geschrokken*) Je wilt dus niet meedoen?

Alex: (*hoofdschuddend*) Nee... eigenlijk niet.

Lissie: (*verwijtend tot Michiel*) Dat zou ja ook nog mooier worden, dat je je onschuldige broer...

Alex: (*onderbreekt*) Kijk kijk, daar heeft ze gelijk bij!

Michiel: Gelijk? Met wat?

Alex: Met dat "onschuldige broer".

Michiel: (*theatraal*) Onschuldig? Jij? Als haar vader haar dankzij jou de deur wijst? Als ze eenzaam en alleen in donkere nacht, in storm, sneeuw en ijs op straat loopt en niet weet waar ze heen zal, waar ze slapen moet? Niemand haar 'n stukje brood geeft? (*Alex veegt weer traantje weg*) Noem je dat onschuldig? Maar goed, als je haar niet wilt bijstaan, in goede en slechte tijden, tot de dood... (*onderbreekt zichzelf*) Vertel eens, heb je dan helemáál geen hart in je lijf?

Alex: Dat moet de stafarts weten, die heeft me 't laatst onderzocht.

Lissie: (*met 'n snik*) Ik ga me verdrinken!

Michiel: (*verwijtend tot Alex*) Hoor je dat?

Alex: Doe dat niet Lissie, ik kan toch niet zwemmen!

Lissie: (*in wanhoop*) Wat blijft me anders?

Michiel: Luister Lissie, als hij geen zier om je geeft, zal 't hem ook worst wezen wat er uiteindelijk met jou gaat gebeuren.

Alex: (*vlug*) Dat is niet waar!

Michiel: O nee? Dan moet je ook maar zien hoe je Lissie uit de problemen helpt!

Lissie: (*resoluut*) Geen denken aan! Bij zo'n spitsboevengedoe hoef je op mij niet te rekenen!

Michiel: (*verwijtend tot Alex*) Daar! Hoor je 't nu? Op Lissie hoef je helemaal niet meer te rekenen!

Lissie: (*resoluut tot Michiel*) Morgenvroeg ben ik bij je vader en die zal de kosten van de reparatie dan wel van je loon aftrekken.

Michiel: (*brutaal*) Ik heb niet gereden! En als jij het tegendeel durft te beweren, maak je je mede schuldig!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto